

Maatregelen tegen vertroebeling van het water in Sneekerveergebied

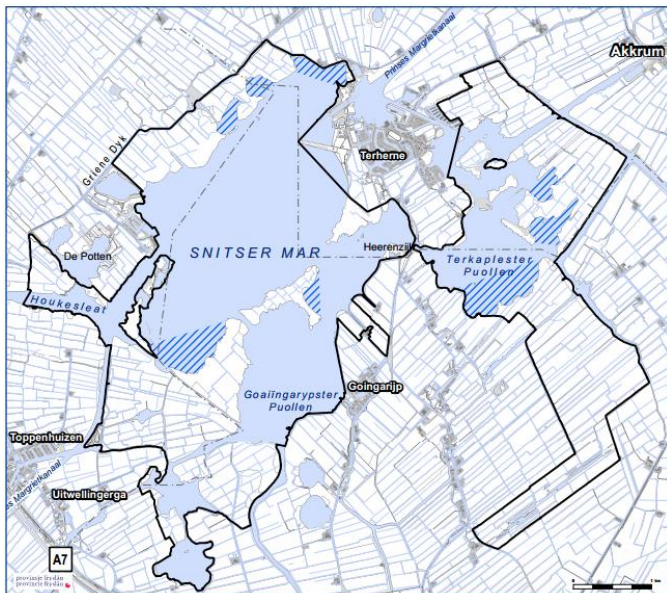
David Kingma

Onderzoeksvraag

Op welke manier probeert het waterschap de waterkwaliteit en daarmee het aquatisch ecosysteem in het Sneekerveergebied (weer) op niveau te krijgen? (Volgens Europese richtlijnen)

Gebiedsbeschrijving

Het Friese **Merengebied** bestaat uit drie afzonderlijke gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden. Eén daarvan is het Sneekerveergebied (Snitsermargebiet, 2.288 ha) dat gelegen is in het centrum van het Merengebied en fungeert als Vogelrichtlijngebied. In het gemaakte beheerplan voor de periode 2014-2020 zijn de drie gebieden samengenomen in één beheerplan voor het totale Merengebied. Kenmerkend voor het Sneekerveergebied is de landschappelijke openheid met een afwisseling tussen grotere en kleinere wateroppervlakken, omgeven door kades, rietkragen en uitgestrekte graslandpolders. Daarnaast staan de zomerpolders en boezemlanden in de winter grotendeels onder water. Het vormt een belangrijk leefgebied voor zowel doortrekkende en overwinterende watervogels als voor kwetsbare soorten broedvogels.

Figuur 1: Het Sneekerveergebied volgens Natura-2000 met o.a. boezemlanden, zomer- en winterpolders^[1].

Resultaten

Om in de gaten te houden hoe het gebied zich ontwikkelt laten It Fryske Gea, Staatsbosbeheer en ook Wetterskip Fryslân onderzoek uitvoeren naar de stand van flora en fauna en naar **(grond)waterstanden** en waterkwaliteit. Voor het waterbeheer wordt het **waterlopenstelsel** geschoond en wordt het peil van de polders en van de boezem beheerd (onder meer door inlaat van **IJsselmeer**water en uitslaan van polderwater op de boezem). Echter vormt de waterkwaliteit nog steeds een belangrijk knelpunt binnen het waterbeheer. Vanaf ongeveer de jaren '60 van de vorige eeuw is de waterkwaliteit in de Friese boezem snel verslechterd, onder andere door aanvoer van destijds sterk verontreinigd oppervlaktewater en ongezuiverd rioolwater. Ten gevolge van de slechtere waterkwaliteit zijn vrijwel alle waterplanten uit het open water van de Friese boezem verdwenen. Daarmee verdwenen ook veel plantenminnende vissoorten. De laatste jaren is de kwaliteit van het boezemwater gestaag verbeterd^[4]. Maar het water ontvangt nog steeds veel voedingsstoffen vanuit verschillende bronnen. De belangrijkste is de aanvoer vanuit poldergebieden (door uitspoeling van meststoffen en veenmineralisatie), gevolgd door het effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Figuur 2: Het Sneekerveer bij ochtendgloren^[2].

Daarnaast zorgt opwelling van slib door o.a. wind- en golfwerking en vaarbewegingen voor vertroebeling van het water. Bovendien wordt door de scheepvaart drijvende en ondergedoken waterplanten losgetrokken.

Figuur 3: Een plantenrijke sloot met bloemen van de gele plomp^[3].

Conclusie

Om de waterkwaliteit en daarmee het aquatisch milieu te verbeteren, worden er in het huidige beheerplan verscheidene maatregelen genomen die te maken hebben met een dynamisch **peilbeheer**, het vernatten van graslandpolders tot moeraspolder en het herstel/aanleg van natuuriervriendelijke oevers^[5]. Hierdoor zullen geschikte(re) omstandigheden voor oever- en waterplanten ontstaan. En daarmee zal het ook een positieve invloed hebben op bepaalde vis- en vogelsoorten die in deze plantenrijke habitattypen leven.

Referenties

- ^[1] CBS (2011). *TD Kadaster/Natura 2000: Directie Natuur ministerie van EL&I*. Geraadpleegd op 18 januari 2015, via: <http://www.friesemeren.nl/assets/files/publicaties/Kaart%20winterrustgebieden.pdf>
- ^[2] Hofman, O. (2009). *Waterhuishoudingsplan Fryslân*. Geraadpleegd op 18 januari 2015, via: <http://www.grienlinks.nl/2008/11/>
- ^[3] Hendriks, R. (2011). *Fotografie Rob Hendriks: Foto-album: Landschappen*. Geraadpleegd op 18 januari 2015, via: <http://www.mijnkeuze.nl/index.php>
- ^[4] Grijpstra, J. (2014). *Natura 2000 Merengebied, Samenvatting beheerplan*. Leeuwarden, provincie Fryslân.
- ^[5] Provincie Fryslân (2014). *Ontwerp Beheerplan Natura 2000-gebied Merengebied Fryslân*. Leeuwarden: Altenburg & Wymenga.